

Not 6

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 11 februari 2019 följande dom (mål nr 6506-18).

Bakgrund

1. Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dessa inte omfattas av sekretess. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där.

2. En person begärde hos Sociala myndighetsnämnden i Härryda kommun (nämnden) att få ta del av vissa allmänna handlingar. Nämnden avsåg begäran med motiveringen att uppgifterna i handlingarna omfattades av sekretess enligt 26 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

3. Beslutet överklagades till Kammarrätten i Göteborg (mål nr 4427-18) som under målets handläggning lånade in de aktuella handlingarna. Efter att kammarrätten avgjort målet lämnades handlingarna tillbaka till nämnden.

4. L.L. begärde att kammarrätten åter skulle hämta in handlingarna från nämnden och att dessa sedan skulle lämnas ut till honom.

5. I det nu överklagade beslutet ansåg kammarrätten, med hänvisning till RÅ 1996 ref. 19, att handlingarna aldrig varit inkomna till domstolen i den mening som avses i tryckfrihetsförordningen. L.L:s begäran om inhämtande och utlämnande av handlingar skulle därför avslås.

Yrkanden m.m.

6. L.L. vidhåller sin begäran.

Skälen för avgörandet*Rättslig reglering*

7. Av 2 kap. 4 § tryckfrihetsförordningen framgår att en handling är allmän, om den förvaras hos en myndighet och enligt 9 eller 10 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos myndigheten.

8. En handling anses enligt 2 kap. 9 § ha kommit in till en myndighet, när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa.

9. I 2 kap. 17 § föreskrivs att en begäran att få ta del av en allmän handling ska göras hos den myndighet som förvarar handlingen.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

10. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i RÅ 1996 ref. 19 avser den situationen att en handling, som en beslutsmyndighet vägrat att lämna ut med hänvisning till att den inte utgör en allmän handling, skickats till en domstol som efter överklagande ska pröva myndighetens ställningstagande. En sådan handling ändrar inte genom översändandet karaktär. Den ska således inte betraktas som inkommen till domstolen i den mening som avses i tryckfrihetsförordningen och blir därmed inte en allmän handling hos domstolen. Rättsfallet avser således en annan situation än den som är aktuell i detta mål.

11. De i målet aktuella handlingarna – som var allmänna handlingar hos nämnden – har under kammarrättens handläggning av mål nr 4427-18 varit förvarade hos och inkomna till domstolen, och har därmed utgjort allmänna handlingar där fram till dess att de återsändes till nämnden i samband med att målet avgjordes.

12. Vid tidpunkten för L.L:s begäran förvarades handlingarna inte längre hos kammarrätten. Det fanns således inga allmänna handlingar som kunde begäras ut. Överklagandet ska därför avslås.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten*, *Svahn Starrsjö* och *von Essen*. Föredragande var justitiesekreteraren Ia Hamlin.

Kammarrätten i Göteborg (2018-12-03, Hagard Linander, Bertelsen och Nilsson):

Av 2 kap. 14 § tryckfrihetsförordningen framgår att en begäran att få ta del av en allmän handling ska göras hos den myndighet som förvarar handlingen.

Enligt 2 kap. 6 § tryckfrihetsförordningen anses en handling inkommen till en myndighet när den har anlänt till myndigheten eller kommit behörig befattningshavare till handa.¹

Högsta förvaltningsdomstolen har uttalat att en handling som sänts till domstol för prövning i ett sekretessmål inte har ansetts som inkommen till domstolen i den mening som avses i 2 kap. 6 § tryckfrihetsförordningen (RÅ 1996 ref. 19).

Kammarrätten har den 16 november 2018 avgjort mål nr 4427-18 om rätt att ta del av allmän handling. De handlingar som L.L. har begärt att få del av har aldrig varit inkomna till kammarrätten i den mening som avses i 2 kap. 6 § tryckfrihetsförordningen. Hans yrkande om inhämtande och utlämnande av handlingar ska därför avslås. – Kammarrätten avslår yrkandet om inhämtande och utlämnande av handlingar.

¹ Motsvarande reglering som i 2 kap. 6 och 14 §§ tryckfrihetsförordningen finns från och med den 1 januari 2019 i 2 kap. 9 och 17 §§ (se SFS 2018:1801).